

**INATSISARTUT
OMBUDSMANDIATA
UKIUMOORTUMIK
NALUNAARUTAA
2002**

20. - Sulinermut inatsiseqartitsineq

1. **Qanigisap napparsimarulunneranut atatillugu akissarsiaqarnani sulinngiffeqarneq akiliunneqarlunilu angalaneq pillugit malittarisassat. Suliamik paasissutissartalersuineq amigaatilik, suliamilu illua'tungiusup isumaanik tusarniaanermut malittarisassanik sumiginnaaneq.**

A-p naammagittaalliuutigaa uimi kræftimik nappaamminik napparsimmaavissuarmi Rigshospitalimi pilatsittussanngorneranut atatillugu akissarsiaqarnani sulinngiffeqarnissami akiliunneqarlunilu angalanissami akuersissutiginissaa Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussat itigaritsissutigisimagaat.

Aqutsinermut Pisortaqarfíup pilatsinnissap nappaatillu navianassusia pillugu peqqinnissamut oqartussaasut tusarniaavigeq-qaaarnagit aalajangiisimanera Ombudsmandip isornartorsiorpaa.

Tamatumunnga peqatigitillugu aalajangiinermut tunngavigineqartorpiaq, tulleriissaarinermut allaffissiami napparsimmaavissuarmut Rigshospitalimukartitami nalunaarneqartoq, pillugu pisortaqarfíup A-mut tusarniaasimannginnera Ombudsmandip isornartorsiorpaa.

Ombudsmandi isumaqarpoq itigaritsissummi amigaatigineqartut taakkua aalajangiineq atorsinnaassuseerutitikkaat, Ombudsmandillu pisortaqarfík tamatuma sutigut pissutissaqalersitsineranik nalunaaruteqqaqullugu qinnuigisimavaa.

Kiisalu pisortaqarfíup tunngavilersuutigisaa amigaateqarnerar-lugu Ombudsmandip isornartorsiorpaa.

(J. nr. 11.03.20.01/012-00)

Uimi kræfteqarluni Rigshospitalimi pilatsinneranut atatillugu sulinngiffeqarnermi akissarsiaqarnani sulinngiffeqarnertut isigineqarnissaanik "sulilsitsisumi" aalajangiisimanera A-p 28. januar 2000-imi naammagittaalliuutigaa.

Suliami paasissutissat pigineqartut malillugit A piffissami 15. december 1999-imit 5. januar 2000-imut sulinngiffeqarsimavoq.

A X-ip napparsimmaaviani igaffimmi ikiortitut atorfeqarpoq.

A-p aapparisaar Dronning Ingridip Napparsimmaavissuanit qaammatip a-taatsip iluani pilatsittussatut 27. september 1999-imi Rigshospitalimut innersunneqarpoq.

Innersuussummit erserpoq piffissaliunneqartoq taanna qaangerneqarpat kræftip siaruaannissaa annertuumik ilimagineqartoq.

Innersuussummi nappaatip ingerlasimanera naalisarlugu imatut allaase-rieqarpoq:

“... angut iisisinnaannginnini pissutigalugu unitsinneqartoq, 21.10.99-imi iggissamigut pilatsippoq pasinartumik tinunernit misissugassamik tigusiffigalugu, kigutiminit 28 cm-nik ilorpasinnerusumi tinunertut ittumik allannguuteqarpoq. Misissugassaq pillugu akissut suli tiguneqanngilaq, tinunerup allanngornera 2 cm sinnerluit annertussuseqarpoq ventrikilimilu 5 mm-tut ikertutigisumik ammasumik ikeqarluni. 25.10.99 CT-scanning atorlugu qinngartaanikkut takuneqarsinnaavoq tinuneq ilummut ataneqanngitsoq avalequtaasaqanngitsorlu. Napparsimasoq massakkut nerisasanik sequtsigaasunik nerisinnaavoq. Napparsimasoq aallassaaq, aggerserneqarnissanilu utaqqimaarlugu.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

X-imi napparsimmavimmi A-mut sulisutut tunngasumit erserpoq Kalaallit Illuat Hellerupimiiittoq K Kommunimi isumaginninnermik ingerlat-sivimmut 25. november 1999-imi imaattumik saaffiginnissuteqarsimasoq:

„A-p ...-mut uterlugulu angalanissaanik aamma Kalaallit Illuanni ulloq unnuarlu 550 kr.-nik akiliisarluni najugaqarnissaq pillugit qinnuteqaat.

... iggissamigut kræfteqartoq paasineqarpoq. Rigshospitalimi 09.12.1999 pilatsisaqq. Maani Danmarkimi juullisiussaaq. Tarnimigut assut artorsaateqarpoq, ilaquaattiminillu tapersorsorneqarnissani pisariaqartillugu. Taamaattumik ilaquaataasa juullisioriartornissaat pineqartumut assut pingaaruteqarpoq.

...” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Tamatuma kingorna X-ip napparsimmavia Peqqinnisamut Ilageeqarnermullu Pisortaqarfimmut 29. november 1999-imi imatut allappoq:

“Pineqartoq: A.

Qulaani taaneqartup uigaa ..., taannalu massakkut Rigshospitalimi uninngavoq, iggissamigut kræfteqarnimi pissutigalugu pilatsittussaagami.

Taamaattumik Danmarkimut angalanissaq peqqinnissaqarfiup akilerumaneraa sapinngisaamik piaernerpaamik nalunaarutigineqassasoq qinnutiginiarpara, tassami pilattaaneq ulorianaaateqarsinnaasutut isigineqartariaqarmat.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Peqqinnisamut Ilageeqarnermullu Pisortaqarfik 30. november 1999-imi imatut akissuteqarpoq:

“...

Ilaquaasup napparsimarulunnerani angalaneq sulinngiffeqarnerlu peqqinnissaqarfiup akilertarpai, tamanna Aqutsinermut Pisortaqarfip akuerisimappagu.

Taamaattumik atorfeqartup akissarsiaqarluni sulinngiffeqarnissami billettimullu aningaasartuutit akilerneqarnissaat Aqutsinermut Pisortaqarfimmut, Postbox 1039, 3900 Nuuk, qinnutigissavai. Qinnuteqaat (napparsimaruluttoqartillugu) nakorsap o-qaseeqataanik ilaqtinnejqassaaq, tassanngalu takuneqarsinnaassalluni nappaat inuunermik ulorianartorsiotsisuuusqoq.

Atorfeqartoq amerlanertigut aallapallattussaasarmat, taamaattumillu qinnuteqataa aallannginnerani suliarineqarsinnaasarani, billettimut aningaasartuutit pineqartup nammineq akilissavai. Tassunga taarsiullugu napparsimmavik billettimut inniminniissutiloqqarsinnaavoq, atorfeqartorlu utertitsilluni akiliuumanini uppernar-lugup uppernarsaammik atsiugaqarsinnaalluni. Taamatut utertitsilluni akiliuumanermik uppernarsaammik atsiortitsisoqartarpoq, Aqutsinermut Pisortaqarfik qinnu-

teqaammik itigartitsissagaluarpat atorneqarsinnaasumik.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

X-ip napparsimmavia qinnuteqaammik imaattumik Aqutsinermut Pisortaqarfimmut 30. november 1999-imi nassiussivoq:

“Akissarsiaqarluni sulinngiffeqarneq aamma Danmarkimut utimullu angalaneq kiisalu najugaqarnermut aningaaartuutit matuneqarnissaat qinnutigineqarput, uiata ...-p Rigshospitalimi uninnganerani iggissamigullu kræfteqarnini pissutigalugu pilatsinnerani.

DIN-imit angerlartitsinermut atatillugu allakkiaq¹ takussutissatut ilanngunneqarpooq. Tassanna erserpoq napparsimmasoq iggissamigut piartaartumik kræfteqartoq. Pilattaaneq taanna inuunermik ulorianartorsiortsisinnaavoq.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Napparsimmavik pisortaqarfimmut 2. december 1999-imi imaattumik nukingisaaruteqarpooq:

“Qulaani taaneqartumut akissuteqartoqarnissa matumuuna nukingissarutigaar-put, tassami ... 09.12.99 pilatsittussaammat.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Aalajangiineq imattoq assilinera X-imi napparsimmavimmut nassiulu Peqqinnissamut Ilageeqarnermullu Pisortaqarfiup 6. december 1999-imi nassiuppa:

“X-ip napparsimmaviata A sinnerlugu akissarsiaqarluni sulinngiffeqarnissaq, X-imit Danmarkimut uterlugulu angalanissaq kiisalu uiusup iggissamigut kræfteqarnini pissutiglugu unininganerata pilatsinneratalu nalaani najugaqarnermut aningaaartuutit akilerneqarnissat allakkatigut 30. november 1999-imeersutigut qinnutigaa.

Dr. Ingridip Napparsimmavissuata innersuussutaanit pilattaaneq inuunermik i-maaliallaannaq ulorianartorsiortsisinnaasoq pineqannigitoq ersermat qinnutigineqartut massakkut akuerineqarsinnaanngillat.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

A-p akissarsiaqarluni sulinngiffeqarnissani suliffiminut 26. januar 2000-imi imatut qinnutigaa:

“Decemberip 15-niit 1999 januarip 5-nut 2000 Danmarkiliarpunga uviga napparsimsoq najoriartorlugu pisariaqavimmat.

Qinnutigivara ullut taakkua: 8 taavalu ullut marluk angalanermut tunngasut, katilugit ullut 10 aningaaarsiaqarfifiinnarniarlugit.”

Qinnuteqaat taanna napparsimmaviup Aqutsinermut Pisortaqarfimmi suliarisassanngorlugu 28. januar 2000-imi nassiuppa, Aqutsinermullu Pisortaqarfik 17. februar 2000-imi imaattumik aalajangiivoq, assilinera nap-

1. Innersuussut 27. oktober 1999-imeersoq siusinnerusukkut issuarneqartoq matumani pineqarpooq.

parsimmavimmut aamma Peqqinnissamut Ilageeqarnermullu Pisortaqarfimmut nassiullugu:“

Uiit Rigshospitalimut unitsinnejnarneranut atatillugu akissarsiaqarlutit sulinngif-
feqarnissamik qinnuteqarnerpit kingorna Aqutsinermut Pisortaqarfip allakkatigut
6. december 1999-imeersutigut itigartippaatit, tassami pilattaaneq inuunermik ulori-
anartorsiortitsisunngimmat. Qinnuteqaatit ajuusaarluta itigarteqqipparput, suliami
allannguuteqartoqannginnera pissutigalugu.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Naammagittaalliuut tigoreerlugu Aqutsinermut Pisortaqarfimmut 6. ap-
ril 2000-imi imatut allappunga:

“Ombudsmandip A-mit naammagittaalliuut assilinera ilanngunneqartoq, 28. ja-
nuar 2000-imeersoq tigusimavaa.

Ombudsmandip paasinninnera malillugu, A-p qanitarisami napparsimaneranut a-
tatillugu akissarsiaqarluni sulinngiffeqarnermik qinnuteqaamminut Aqutsinermut
Pisortaqarfip 28. januar 2000-imi oqaasiinnartigut itigartitsinera naammagittaalli-
utigerusuppa.

Ombudsmandip suliamik misissuinerani atugassamik Aqutsinermi Pisortaqarfik
qinnuigaara, Aqutsinermi pisortaqaqrifup A-mit qinnuteqaat, naammagittaalliuutaani
atuarmeqarsinnaasutut, suliarisimaneraa nalunaarfifgeqqullunga.

Taamaassimappat Aqutsinermi Pisortaqarfik suliamik paasinninnerminik nassui-
ateqaaqqullugu tamatumunngalu atatillugu itigartitsineq tunngavilersoqqullugu,
qinnuigaara, aammalu itigartitsineq sooq oqaasiinnartigut nalunaarutigineqarsima-
nersoq nalunaarfifgalunga.

Taamatuttaaq Aqutsinermi Pisortaqarfik qinnuigaara, naammagittaalliorumut
tunngasumik suliamik mappimik, taamaattoqarpat, atukkiusseqqullugu.

Aqutsinermi Pisortaqarfip akissutaa naammagittaalliuuteqartumut, Ombuds-
mandip suliamik misissuinerana naammassitinnagu, saqqummiunneqassasoq naatsor-
suutigineqarpoq.”

Pisortaqarfip 8. juni 2000-imi imatut akivaanga:

“Aqutsinermut Pisortaqarfip 30. november 1999-imi aamma 2. december 1999-
imi X-ip napparsimmavianit sulinngiffeqarnissamik kiisalu akiliunneqarluni angala-
nissamik A-p qinnuteqaatai tiguai, uimi ...-p iggissamigut kræfteqarnini pillugu
Rigshospitalimi pilatsinnissaanut atatillugu.

Aqutsinermut Pisortaqarfip qinnutigineqartoq allakkatigut 6. december 1999-i-
meersutigut itigartitsissutigaa, tassami Dronning Ingridip Napparsimmavissuata in-
nersuussutaani takuneqarsiinnaanngimmat pilaaneq inuunerup ulorianartorsiortinne-
garneranik kinguneqariaannaanersoq.

Aqutsinermut Pisortaqarfip fax 28. januar 2000-imi allakkallu 26. januar 2000-
imeersut A-meersut tiguai, taakkunani uimi pilatsinneranut atatillugu ulluni arfi-
neq pingasuni akissarsiaqarluni angalanermullu ullut marluk qinnuteqaatigeqqillu-
git.

Aqutsinermut Pisortaqarfimmiit ataatigut atsiortoq siullermik A-mut sianerpoq,
sukkasuumik akineqarsiinnaaqqullugu, nassuaallugulu ajoraluartumik akuerineqar-
sinnaanngitsoq, tassami pilaaneq inuunerup ulorianartorsiortinneqarneranik suli ki-
nguneqariaannaanngimmat. A-p qinnuteqaataa Aqutsinermut Pisortaqarfip 17. ja-
nuar 2000-imi allakkatigut akissuteqarfigaa.

Suliassap A-mut tunngasup mappitaa Aqutsinermut Pisortaqarfiup atukkiussatut ilanngullugu nassiuppa.

Oqaatigineqassaaq Aqutsinermut Pisortaqarfiup isumaqatigiissut isumaqatigiis-suteqartullu isumaat naapertorlugu ilaqtut qanigisat napparsimarulunnerannut atatillugu sulinngiffeqartarneq akiliunneqarlunilu angalaneq pillugit isumaqatigiissut atuttooq assut sukangasumik atortimmagu, tassalu akuersissuteqartoqassappat pisoq inuunermik ulorianartorsiortsisuusariaqarluni.”

Pisortaqarfiup allagai pillugit oqaaseqaateqarnissamut A allakkatigut 25. juli 2000-imeersutigut periarfissippa.

A-p allagai imaattut ullulerneqanngitsut 24. august 2000-imi tiguakka:

“...

Suli isumaqarpunga uima inuunera ulorianartorsiortsimasoq, ilaigtut tarnimigut atorsaateqarneranik ...-p Kalaallit Illuanneersup allagai tigugatsigit. Allakkat taaku ilanngullugit nassiunneqarput¹.” (Atorfefarfimmi nutsigaavoq.)

Tamatuma kingorna Aqutsinermut Pisortaqarfimmut 12. oktober 2000-imi imatut allappunga:

“Inatsisartut Ombudsmandiata 6. april 2000-imi allakkatigut Aqutsinermut Pisortaqarfik qinnuigaa, pisortaqarfiup A-p sulinngiffeqarnissamik taamatullu uimi Danmarkimi pilatsinnissaata kingunerisaanik Danmarkimut angalanermut akiliunneqarnissamik qinnuteqarneranut atatillugu, itigartitsineq tunngavilersuuteqarfifegqullugu.

Aqutsinermut Pisortaqarfik itigartitsinermut ilaigtut makkunannga tunngaviler-suuteqarpoq:

“Aqutsinermut Pisortaqarfiup qinnutigineqartoq allakkatigut 6. december 1999-imeersutigut itigartitsissutigaa, tassami Dronning Ingrid Napparsimmavissuata innersuussutaani takuneqarsinnaangimmat pilaaneq inuunerup ulorianartorsiortinneqarneranik kinguneqariaannaanersoq.

...

Oqaatigineqassaaq Aqutsinermut Pisortaqarfiup isumaqatigiissut isumaqatigiis-suteqartullu isumaat naapertorlugu ilaqtut qanigisat napparsimarulunnerannut atatillugu sulinngiffeqarneq akiliunneqarlunilu angalaneq pillugit isumaqatigiissut atuttooq assut sukangasumik atortimmagu, tassalu akuersissuteqartoqassappat pisoq inuunermik ulorianartorsiortsisuusariaqarluni.”

Tamatuminngaa atatillugu Aqutsinermut Pisortaqarfik qinnuigaara, suliani allani napparsimmaviup innersuussutaani, pilatsinneq nappaalluunniit inuunermik ulorianartorsiortsisuunersoq ingerlatiinarlugu takuneqariaannaasarnersoq oqaatigequllugu.

Suliami allagaatinit nassiunneqartunit paasivara, X-ip napparsimmaviani nunap immikkoortotaani nakorsaaneq 30. november 1999-imi allakkani imaattumik Aqutsinermut Pisortaqarfimmut allagaqarsimasoq:

“...

Matumuuna akissarsiaqarluni sulinngiffeqarnissaq aammalu Danmarkimut ute-lugulu angalanissamut aammalu uimi ...-p Rigshospitalimi uninnganerani iggissami-

1. Aqqa eqqortoq tassaavoq A

gullu kræfteqarluni pilatsinnerani najugaqarnermut akiliunneqarnissaq qinnuteqaatigineqarpoq.

DIN-mit allagarsiussaq ilanngunneqarpoq. Tassani atuarneqarsinnaavoq, nappar-simasoq iggissamigut ulorianaatilimmik kræftertoq. Tamatumunnga pilatsinnissaq inuunermik ulorianartorsiortitsisuuvinnaavoq.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Tamatumunnga atatillugu Aqutsinermut Pisortaqaqrifik qinnuigaara, matuma qu-laani nakorsap paasissutissiissutigisaa eqqaaneqartoq “Tamatumunnga pilatsinnissaq inuunermik ulorianartorsiortitsisuuvinnaavoq” Pisortaqaqrifiup aalajangiineranut, A-p qinnuteqaataa aalajangiviginiarneqalermaat, tunngavigisanut ilaasimanersoq. Taamaassimappat paasissutissiissut taanna A-p qinnuteqaataata akuerineqarneranik sooq kinguneqarsimanningersoq oqaatigeqquneqarpoq.

Taamatuttaaq aamma Aqutsinermut Pisortaqaqrifik qinnuigaara, nakorsamit naliliinerup matuma qulaani oqaatigineqartup, Aqutsinermut Pisortaqaqrifmut, nappaatip pilatsinnerulluunniit inuunermik ulorianartorsiortitsisinnaasimaneranik erseqqinerusumik misissuunissamut, tamatumanilu Dronning Ingridip Napparsimmavissuanut apeqqummut erseqqinnerusumik paasiniaalluni saaffiginninnissamut, sooq tunngavissiisimanningersoq nassuaateqarfifgeqqullugu.”

Pisortaqaqrifiup akissutaa imaattoq 22. december 2000-imeersoq 27. december 2000-imi tiguara:

”Inatsisartut Ombudsmandiat allakkatigut nr. 5909, 12. oktober 2000-imeersutigut, j.nr. 11.32.10.0/012-00, A-p uimi Danmarkimi suliaritinmissaanut atatillugu a-ngalanissamut akiliunneqarnissamik sulinngiffeqarnissamillu qinnutiminik itigarti-taasimanini pillugu naammagittaalliuutaanut atatillugu paasissutissanik annertune-rusunik piumasaqarpoq.

Siullermik Aqutsinermut Pisortaqaqrifiup kingusinaarluni akinini ajuusaarutigalu-gu nalunaarutigissavaa.

Tulliatut oqaatigineqassaaq, ajunngitsorsiassaq isumaqatigiissuteqarnikkut aaq-qiiffingeqartartoq pineqarmat, uagullu isumarpot malillugu Aqutsinermut Pisortaqaqrifiup aalajangigaasa naammagittaalliuutiginissaannut aqqutissaq eqqortoq tassaa-sariaqarpoq kattuffik isumaqatiginniniarsinnaatitaasoq aqqutigalugu Aningaasa-qarnermut Pisortaqaqrifiup Isumaqatigiinniartfianut isumaqatigiissutip qanoq paasi-neqarnissaanik aalajangersaasussanut.

Isumaqatigiissut qanigisap napparsimaneranut aamma/imaluunniit ilisaaneranut atatillugu sulinngiffeqarnissamik akiliunneqararluni angalasinnaanissamik imaqar-poq. Isumaqatigiissut aamma aalajangersakkamik imaqarpoq, napparsimanermut atatillugu sulinngiffeqarneq sivitsorneqarsinnaasoq atorfilik qanigisap uninngavianut (angerlarsimaffianut imaluunniit napparsimmavimmut) tikereernerata kingorna qa-nigisaq toquppat, kisianni napparsimanermut atatillugu sulinngiffeqarnissaq tunni-unneqarsinnaasoq qaangitsererpat.

Tamatumunnga tunngaviuvoq Aqutsinermut Pisortaqaqrifiup Isumaqatigiinniartar-fik isumaqatigereerlugu napparsimanermut atatillugu sulinngiffeqarnissaq pillugu isumaqatigiissut sukangasumik paasisarmagu, tassa nakorsaasup oqaaseqaateqar-nera naapertorlugu napparsimasoq ilungersunartumik nappaateqartariaqarluni napparsimasoq toqunnginnerani qanigisaasut aggersartariaqarlutik napparsimasoq taku-sarlugu oqaloqatigiaqartorlugu.

Isumaqatigiissut napparsimasunut Kalaallit Nunaanniit Danmarkimut suliaritik-kiartortunut imaluunniit assersutigalugu sinerissami napparsimmaviiit Dronning Ingridip Napparsimmavianut suliaritikkiartortunut nalinginnaasumik atorneqarneq ajorpoq.

Tassunga tunngaviuvoq Aqutsinermut Pisortaqaarfik isumaqarmat, napparsimma-vik unitsitsisoq nalinginnaasumik qaniganik ingiaqateqartitsisarmat, nalileruniuk suliaritinnissaq annertujuusoq immaqalu toqussutaasinnaalluni.

Suliami uani napparsimasumut unitsitsusuusq Dronning Ingridip Napparsimma-vissua isumaqarsimanngilaq pissutsit ima ilungersunartigisut A-p uiminut ingiaqataanissaa pisariaqarluini, naak X-imi najukkami nakorsat qullersaat isumaqarsima-galuartoq imaaressinaasoq suliaritinnissaq inuuneranut navianaateqarsinnaasoq.

Siusinnerusukkut nalunaarutigineqareersutut Aqutsinermut Pisortaqaarfik Dronning Ingridip Napparsimmaviata suliamik suliarinnnera tunngavigalugu suliaq aa-lajangiiffigisimavaa.

Paasissutissiissutigineqassaaq suliani Aqutsinermut Pisortaqaarfik qanigisap napparsimaneranut atatillugu sulinngiffeqarnissamik qinnuteqartoqartillugu qanoq ilungersunartigisumik napparsimasoqarnersoq nalornissutigitillugu, Peqqinnissamut Pisortaqaarfimmi nakorsat sulinerat pillugu siunnersortimut suliaq saqqummiunne-qartarmat, taamaaliornissarli Aqutsinermut Pisortaqaarfip suliamti matumani pisari-aqarsorisimanngilaq.

Aqutsinermut Pisortaqaarfip nalunngilluinnarpaa suliassat taamaattut amerlam-mata, amerlasoorpassuartigullu itigartitsisoqartarmat, naak atorfilik, qanigaasoq nakorsaasorlu isumaqaraluartut ilungersunartumik napparsimasoqartoq, kisianni i-ma ilungersunartiginngitsumik pisortaqaarfik akissarsiaqarani sulinngiffeqarnissamik akuersisinnnaalluni.”

Naalakkersuisut Allattoqarfiat Aqutsinermut Pisortaqaarfip suliamti pi-sinnaatitaaneranik apeqqut pillugu oqaaseqaateqaqqullugu 1. februar 2001-im i qinnuigaara, imaattunik oqaaseqaateqarlunga:

”Akissarsiaqarluni sulinngiffeqartitaanissamik qinnuteqaammut itigartissutte-qarneq pillugu naammagittaalliummik Inatsisartut Ombudsmandiat suliaqarpoq. Tamatumunnga atatillugu nalornissutigineqalersimavoq oqartussat kikkut, aqutsinermut pisortaqaarfik imaluunniit oqartussat atorfinititsisut/atorfeqarfisaaq, akissarsiaqarluni sulinngiffeqartitaanerup akuersissutigineqassaneranik aalajangiinisa-mut pisinnaatitaanersut.

Naammagittaallioraq napparsimmaviup igaffiani igaffimmi ikiorttitut atorfear-tinnejarpoq. Taanna inuussutissalerinermi ilinniagallit pillugit Kalaallit Nunaanni Naalakkersuisut aamma Sulinermik Inuussutissarsiuqartut Kattuffiata akornanni isumaqatigiissummit (NC-II, immikkoortoq L, 7. juni 1999-imeersoq) attuumane-qarpoq.

Isumaqtigiiusutip taassuma §-iisa 27-at malillugu atorfearqartitaq ilaquattat qanigisat napparsimaruortillugit aamma/imaluunniit ilisaanerini akiliunneqararluni anga-lasinnaatitaavoq sulinngiffeqarsinnaatitaallnilu malittarisassat qaqugumulluunniit Kalaallit Nunaanni tjenestemandinut atuuttut naapertorlugit.

Malittarisassat taakkua malillugit, tak. NC I, immikkoortoq 4, gruppe 1, lb. nr. 37, § 1, tak. § 4, atorfearqartitaq ilaquattani qaniganik perululluni napparsimasoqartillugu aamma/imaluunniit toqusoqartillugu ilisaasoqassatillugulu qinnuteqaateqareerner-migut akeqanngitsumik angalasinnaatitaavoq aamma/imaluunniit akissarsiaqarluni sulinngikkallarsinnaatitaavoq.

§ 9 naapertorlugu qinnuteqaat atorfearfigisani ataasiakkaani tunniunneqassaaq.

Naammagittaallioraq uia napparsimmavissuarmi Rigshospitalimi pilatsissima-voq, pilatsinnerlu nakorsap allagartaliussaani “inuunermt ulorianaaateqarsinnaasutut” oqaatigineqarsimavoq. Naammagittaallioraq uimi pilatsinneranut atatillugu akissarsiaqarluni sulinngikkallarnissani akiliunneqararluni angalanissani qinnute-

qaatigisimavai. Tamatuma kingornagut napparsimmavik naammagittaalliortoq sinerlugu Aqutsinermut Pisortaqarfimmut qinnuteqaateqarsimavoq.

Aqutsinermut Pisortaqarfip allakkatigut, napparsimmavimmut nuutinnilerlugit, naammagittaalliortumut toqqartumik akissuteqarnermini qinnuteqaat itigartitsissutigaa.

Tamatuma kingornagut Ombudsmandip suliamik suliariinninnerani Aqutsinermut Pisortaqarfip aamma napparsimmaviup akornanni pissutsit pisinnaatitaanermut tunngasut nalornissutigineqalersimapput.

Kalaallit Nunaanni Hjemmestyre pillugu inatsimmi § 3, oqaaseqatigiit aappaat, naapertorlugu Naalakkersuisut Siulittaasuata suliassat Naalakkersuisuni ilasortaanut agguattassavai. Taamaammat napparsimmavimmi atorfekartitamut tunngasumik pissutsit sulisoqarnermut tunngasut kiap pisinnaatitaaffigai. Tassaava napparsimmavik atorfekarfigisatut, imaluunniit atorfekarfigisaq pissutsini sulisoqarnermut tunngasuni Aqutsinermut Pisortaqarfip oqartussaanerani pissutsit quillunerusut/alliunerusut ataanniippa.

Allattoqarfik tamatumunnga atatillugu qinnuigineqarpoq pisinnaatitaanermik aguaassineq pillugu aalajangererit suut aningaasanut inatsimmi Aqutsinermut Pisortaqarfip suliassaqarfigisaak allaaserinninnermi tunngaviutinneqarnerinut tamatuma pisariaqarneratut annertutigisumik nassuaateqaqqullugu.”

Allattoqarfip 4. september 2001-imi imatut akivaanga:

“...

Naalakkersuisut Allattoqarfiat isumaqarpoq qitiusumik allaffeqarfissuup iluani Aqutsinermut Pisortaqarfip sulisoqarnermik aqutsinermi oqartussaasutut qullersaana-nera naatsorsuutigineqarlnilu malinneqartoq, atorfekarfiillu ataasiakkaat assersuutigalugu sulisunik atorfinititsinissaq, soraartsitsinissaq assigisaallu pillugit inassuteqaateqannartartut – Aqutsinermullu Pisortaqarfip suliami aalajangigassat aalajangiivigisarlugit.

Aqutsinermut Pisortaqarfip suliani sulisunut tunngasuni qullersatut pisinnaatitaaneranik Peqqinnissamut Pisortaqarfip nammineq paasinninnera Peqqinnissamut Pisortaqarfip nammineq allagaanit 4. oktober 1993-imeersunit aamma 19. januar 1995-imeersunit pisortaqarfip ataani oqartussaasunut, matumanii napparsimmavik ilanngullugu eqqarsaatigalugu, nassiuunneqarsimasunit aamma erseroq.

Inatsisartut Ombudsmandiata nammineq allagaani 1. februar 2001-imeersuni oqaatigineqartutut Naalakkersuisut Siulittaasuata allanit sallitillugu suliassaa tas-saavooq akisussaaffittut suliassaqarfiit Naalakkersuisunut ilaasortaminut agguatis-sallugit.

Qitiusumik allaffeqarfissuup siulorsorneqarnerani Naalakkersuisut Siulittaasuata ataani pisortaaneq atorfekartitaavoq, taassumalu pisortaqarfifit ingerlataasa ataqtigissaarneqarnissaat ilaatigut akisussaaffigaa, qitiusumik allaffeqarfissuarmi ataatsimut isigalugu pisortaqarfinnilu ataasiakkaani sapinngisamik pitsaanerpaamik ataqtiginnerup anguniarneqarnissaas siunertaralugu. Taamaattumik pisortaaneq taanna ilaatigut pisinnaatitaaffilerneqarsimavoq naalakkersuinikkut pingaarnertut sinaakkusiussat anguniakkallu iluanni aqutsinermi ataatsimut isigalugu tunaartarisassanik periaatsinillu aalajangersaasinnanissamut. Ammattaq pisortaanerup pisinnaatitaaffianut ilaavooq assersuutigalugu Aqutsinermut Pisortaqarfik aqutsinermi aalajangersakkanik pisortaqarfinnut tamanut atuuttunik aalajangersaasinnanernik periaatsinillu aalajangersakkanik taakkuninnga malinninnissamik qulakkeerisunik aalartitsinissaminut pisinnaatitaaffimmik tunissallugu.

Pissutsit taamaannerat Naalakkersuisut Allattoqarfia qullersaqarfip ilusiliga-nera kiisalu qitiusumik allaffeqarfissuarmi akisussaaffinnut pisinnaatitaanernullu tunngasut pillugit kingullermik allakkiaanit 13. december 1995-imeersumit erser-poq. Allakkiaq taanna massakkut allanngortiterlugu suliarineqarpoq.

Siuliini taaneqartut eqqaassanngikkaanni Inatsisartut Aningaasanut Inatsisaannut ukiumoortumik aalajangersarneqartartumut oqaasertaliussani aalajangiiniarnermut immikkut tunngavissanik, Aqutsinermut Pisortaqarfip pisinnaatitaaffiinik nassui-aasunik peqanngilaq.

Neriuppunga qulaani taaneqartutigut Inatsisartut Ombudsmandiata apeqqutai aki-neqartut.” (Atorfeqarfimmi nutsigavaqoq.)

Allakkatigut 6. september 2001-imeersutigut Aqutsinermut Pisortaqarfik paasissutissanik amerlanerusunik qinnuigaara:

“Suliaq pisortaqarfip kingullermik 22. december 2000-imi Ombudsmandimut o-qaseqaatigisimasa massakkut uterfigaara.

Suliami allagaatit pigineqartut massakkut misissoreerpakka, tamatumalu ki-ngorna pisortaqarfik paasissutissanik amerlanerusunik tunniuseqqussallugu pisari-aqartoq isumaqarlunga.

Pisortaqarfip maanga akissummini kingullermi oqaatigaa A-p uimi ...-p Danmarkimi pilatsinnissaanik Dronning Ingridip Napparsimmavissuata innersuussinera tunngavigalugu qinnuteqaataa pisortaqarfip itigartissimagaa.

Tamatumunnga atatillugu pisortaqarfik qinnuigaara A-p qinnuteqaataa itigar-tinneqannginnerani pisortaqarfip aalajangiinermut tunngavigisaanik pineqartoq suliami illua’tungiusutut isumaanik tusarniaavagineqarsimanoersoq nalunaarutigeqqlugu. Suliami illua’tungiusup isumaanik tusarniaasoqarsimanoersoq pisortaqarfip mappiutaanit allagaatinit imalimmit ersinngilaq.

Suliami illua’tungiusup isumaanik tusarniaasoqarsimangippat tamatumunnga pissutaasoq nassuaqquneqarpoq.

Allakkat uku assilineri A-mut aamma X-ip napparsimmavianut nassiuuppakka, oqaatigaaralu pisortaqarfip akissutaa A-mut pineqartup suliami illua’tungiusutut i-sumaanik tusarniaatitut saqqummiunneqarsinnaasoq.”

Pisortaqarfip 7. marts 2002-mi imatut akivaanga:

„Inatsisartut Ombudsmandiata allakkatigut nr. 6944, 6. september 2001-imeersukkut aamma nr. 7066, 30. oktober 2001-imeersukkut, j. nr. 11.32.10.0/012-00, Aqutsinermut Pisortaqarfimmut ilisimatitsissutigeqqua A uimi Danmarkimi uninguanneranit pilatsinneranullu atatillugu akiliunneqarluni angalanissamik sulinngiffe-qarnissamillu qinnuteqarneranik suliami pisortaqarfip aalajangiinerminut tunngavigisaanik attuumassuteqartutut tusarniaavagineqarsimanoersoq.

Aqutsinermut Pisortaqarfip siilliullugu kingusissukkut akissuteqarnini utoqqat-sissutigissavaa.

...

Aqutsinermut Pisortaqarfip uppernarsassavaa A pisortaqarfip qinnuteqaataanik itigartitsineranit atatillugu tusarniaavagineqarsimangimmat, peqatigitilluguli oqaatigissallugu soorunalimi allakkianik peqanngimmat suliap allattorsimaffianiinngitsunik taanna Ombudsmandimut nassiuunneqarmat suliarlul pillugu allakkiaq kingusinnerusukkut nassiuunneqartoq tassatualluni sulisimut suliap atukkiunneqarnerani maani pisortaqarfimmiissimasoq.

A-p suliamut tunngatillugu tusarniaavagineqarsimanninneranut tunngavigineqarpoq Aqutsinermut Pisortaqrifiup isumaa malillugu taanna nammineq paassisutisanik pisortaqrifiup aalajangiinerminut tunngavigisaanik peqareermat.

Taamaammat suliami pingaarutilinnik peqanngilaq A-p ilisimareersimanngisaanik.

Aqutsinermut Pisortaqrifik taamatuttaaq suliamut allanik ilanngussassaqanngilaq.“

Tamatuma kingorna imaattunik oqaaseqaateqarsimavunga:

„Aqutsinermut Pisortaqrifiup aalajangiinerani inatsisitigut tunngaviusoq.

Aqutsinermut Pisortaqrifimmut tusarniaasarninnut akissutit malillugit tunngaviutippa A-p qinnuteqaataasa itigartinneqarnissaannik aalajangiinerit Kalaallit Nunaanni Naalakkersuisut aamma Sulinermik Inuussutissarsiuteqartut Kattuffiata inuussutissalerisut ilinniagaqarsimasut pillugit isumaqatigiissutaanni § 27, imm. 1 tunngavigalugu aalajangiivigineqarsimasut, taannalu imatut oqaasertaqarpoq:

„Ilaquttat qanigisat napparsimaruloortillugit aamma/imaluunniit ilisaanerini atorfilik ukioq ataaseq atorfseqarsimaguni akiliunneqarluni angalasinnaatitaavoq sulinngiffeqarsinnaatitaallunilu ilaquttat qanigisat napparsimaruloortillugit aamma/imaluunniit ilisaanerinut atatillugu akiliunneqarluni angalasnerit sulinngiffeqartarnerillu pillugit malittarisassat qaqqumulluunniit Kalaallit Nunaanni tjenestemandinut atuuttut naapertorlugit.“

Malittarisassat atorfiliinnut (tjenestemandinut) atuuttut Kalaallit Nunaanni Naalakkersuisut aamma Kalaallit Nunaanni Atorfilit Kattuffissuata ilaquttat qanigisat napparsimanerinut aamma/imaluunniit toqunerinut ilisaanerinullu atatillugu akiliunneqarluni angalanerit sulinngiffeqartarnerillu pillugit isumaqatigiissutaanni 27. maj 1993-imeersumi aalajangersarneqarsimapput.

Isumaqatigiissut taanna malittarisassanik suliamik naliliiniarninnut atuumassuteqartunik imaattunik imaqrpoq:

„§ 1. Atorfilit (tjenestemandit) ilaqtutanik qanigisanik napparsimaruluttoqartillugu aamma/imaluunniit toqusoqartillugu ilisaasoqartillugulu qinnuteqarnermikkut ilaqtat qanigisap pineqartup Kalaallit Nunaanni najugaanut/napparsimmavimmut uninngavigisaanut il. il. uterlugulu angalanissamut sulinngiffeqarnissamullu akiliunneqarsinnaapput.

...
§ 2. Ilaqtat qanigisap napparsimaneranut atatillugu akiliunneqarluni angalanissamik aamma/imaluunniit sulinngiffeqarnissamik qinnuteqaat nakorsap oqaaseqaataanik sapinngisamik ilaqtinniarneqartassaaq, tassanngalu ersissalluni napapaat ima perulunnartigisoq ilaqtat aggersarneqartariaqarlutik. Oqaaseqaat aalanganinnermi pissarsiarineqarsimanngippat suliffimmut uternerup kingorna sulifimmut piaarnerpaamik takutinnegartassaaq.

...
§ 9. Akiliunneqarluni angalanissamik sulinngiffeqarnissamillu qinnuteqaat sulusup atorfefianut tunniunneqartassaaq. “(Atorfefimmi nutsigaavoq.)

Aqutsinermut Pisortaqarfíup aalajangiinera.

Suliamik suliarinninninni atugassatut pisortaqarfíup paasissutissiissutai malillugit tunngaviutippa pisortaqarfíup 6. december 1999-imi aamma 17. februar 2000-imi aalajangiinerinut tunngaviusoq tassaasoq qinnuteqaat, X-ip napparsimmaviata pisortaqarfímmut 30. november 1999-imi nassiussaa, A-llu uiata ...-p Righospitalimi Københavnimiittumi pilatsinnissaanut innersuussut 27. oktober 1999-imeersoq, siusinnerusukkut issuarneqartoq.

Aammattaaq tunngaviutippa suliami matumani sulianilu allani naliliiniarnera ilaquaasup nappaataata ima perulunnartigineranik allaat ilaquaasut napparsimasup toqunnginnerani napparsimasoq takusinnaaqqullugu oqaloqatigisinnaaqqullugu aggersartariaqernerannik kinguneqarneranik naliliiniarnermut killilerneqarsimasoq.

Oilersugaangnitsumik naliliiniarnermi killiliissut taanna pillugu immik-kut oqaatigaara:

Aqutsinermut Pisortaqarfíup isumaqatigiisummik paasinninera isumaqatigiissutigut tunngaviusumik issuarneqartumik ikorfartorneqanngilaq.

Isumaqatigiisummik atorfillillu (tjenestemandit) pillugit isumaqatigiisummik paasinninneq pisortaqarfíup oqaatigisaa pissutissaqarnersoq paa-siniassagaanni tamanna naliliiniarnermik uanga ingerlatissallugu pisin-naatitaaffigingngisannik tunngaveqarpoq, tassami uanga isumaqatigiisummi illua'tungiusoq siulleq, tassalu Naalakkersuisut, kisiisa eqqarsaati-galugit pisinnaatitaaffeqarama.

Pisortaqarfilli isumaqatigingnilara oqarmat pisortaqarfíup aalajangiinera Aningaasaqarnermut Pisortaqarfímmi isumatigiinniartarnernut immikkoortortaqarfímmut naammagittaalliuutigineqarsinnaasoq.

Pineqartoq tassaavoq Naalakkersuisut sulisoqarnermik aqutsinermi suliassaasa Namminersornerullutik Oqartussat pillugit inatsimmi § 3, tak, Tunngaviusumik Inatsimmi § 14, inatsisitigut tunngavigalugu pisortaqarfíit marluk akornanni agguataarneqarsimanerat.

Isumaqatigiisutip Aningaasaqarnermut Pisortaqarfímmi isumatigiinniartarnernut immikkoortortaqarfíup Naalakkersuisut sinnerlugit isumaqatigiisutigisamaata qanoq paasineqarnissaa nalornissutigineqarpat Aqutsinermut Pisortaqarfíup suliami aalajangiinnginnermini Aningaasaqarnermut Pisortaqarfímmi isumaqatigiinniartarnernut immikkoortortaqarfík tusarniaavigereerlugu nalornissutigineqartup taassuma qulaajarneqarnissa saa suliassaraa.

Taamaalluni suliap aalajangiiffigineqarnissaa imminut illorsorneqarsinnaasunngorlugu suliap paasissutissartalersorneqarsimanissaa oqartusaasup aalajangiisussap akisussaaffigaa.

Paasivara pisortaqarfík uannut akissummini 22. december 2000-imeersumi oqartoq pisortaqarfíup paasinninera "Isumaqatigiinniartarfík isumaqatigereerlugu" pisimasoq.

Taamaattumik suliap uannut paasissutissartalersorneqarnera malillugu sulinngiffeqassagaanni akiliunneqarlunilu angalassagaanni piumasaqaa-taasunik paasinninnera isornartorsiussallugu naammattumik tunngavissa-qanngilanga.

Pisortaqaqrifiup aalajangiinerisa imaattumik aamma oqaaseqaateqarnis-sannut pissutissaqalersippaannga:

Pisortaqaqrifik isumaqarpoq Dronning Ingridip Napparsimmavissuata innersuussissutaa 27. oktober 1999-imeersoq imatut paasineqarsinnaasoq pissutsit inuunermik ulorianartorsiortiusut pineqarsimanngitsut.

Pisortaqaqrifiup uannut akissummini 22. december 2000-meersumi paa-sinninnerminut ikorfartuutitut oqaatigaa:

“... Aqtsinermut pisortaqaqrifik isumaqarmat, napparsimmavik unitsitsisoq nali-ninginaasumik qanigisaasumik ingiaqateqartitsisarmat, nalileruniuk suliaritinnis-saq annertuujusoq immaqlu toqussutaasinnaalluni.

Suliami uani napparsimasumut unitsitsisuusoq Dronning Ingridip Napparsimma-vissua isumaqarsimanngilaq pissutsit ima ilungersunartigisut A-p uiminut ingiaqa-taaniisa pisariaqarluni, naak X-mi najukkami nakorsat qullersaat isumaqarsima-galuartoq imaaassinnaasoq suliaritinnissaa inuuneranut navianaateqarsinnaasoq.”

Oqaatigaara napparsimmaviup A sinnerlugu qinnuteqaataata imaluun-niit innersuussissutip A-p uiata pilatsinnissaanut atatillugu ilaquuttat qani-ginerpaasat aggersarneqarnissaannut tunngaviunissaa erseqqissumik i-summerfiginnngikkaa.

Aamma oqaatigaara paasinninnera malillugu kræftip siaruaannissaata annertuumik ulorianaaateqarnera pissutigalugu pilattaanerup qaammatip ataatsip iluani pinissaata kissaatigineqarnera innersuussissummit atuar-neqarsimasuuppat tamatuma qanoq sunniuteqarsinnaaneranik pisortaqaqrifiup isummerfiginnnissaa pissutissaqarsimagaluartoq.

Allatut oqaatigalugu pisortaqaqrifiup pilattaanissap pisussap ulorianas-susianik annikitsuinnarmik tunngaveqarluni naliliinera naammassiman-ngilaq, tassami A-p uiata Rigshospitalimi uninngatilluni toqusinnaanera pisortaqaqrifiup ataatsimut isiginnilluni naliliiffigisimasariaqaraluarmagu.

Paasinninnera malillugu pisortaqaqrifiup aalajangiinnginnerani peqqin-nissaqarfimmi oqartussaasut tusarniaavigineqarnerat pissusissamisoorsi-massagaluarpoq.

A-p uiminut napparsimasumut ingiaqataalluni angalatinneqanngin-ne-ranik pisortaqaqrifiup pingaarutilittut isiginninnera eqqarsaatigalugu oqa-a-tigaara paasinninnera malillugu pisortaqaqrifiup suliami aalajangiinermini naliliineq taamaattoq inatsisinik unioqqutitsinani ilanngussinnaasiman-ngikkaa.

Taamaallilluni oqartussaasup illersorneqarsinnaasumik aalajangis-in-naanissaa siunertaralugu oqartussaasup suliamik paasissutissartalersui-sarnissaanik piumasaqaaammi ilaatigut ilaavoq oqartussaasup aalajangii-

nini taamaassorinninnernik taamaassangatitsinernillu tunngaveqartissanganikkaa.

Pisortaqaarfik isumaqaruni napparsimasup ingiaqateqartinneqarnera A-p uiata qanoq napparsimatigineranik pisortaqaarfíup naliliiniarneranerut pingaaruteqartoq apeqqut taanna pillugu taamaassorinninnini pisortaqaarfíup erseqqinnerusumik misissorsimasariaqaraluarpaa.

Tamatuma kingorna isumaqarpunga suliami matumani A-p uiata pilatsinnissaata Rigshospitalimullu unitsinnejarnissaata A-p akissarsiaqarluni sulinngiffeqarnissaanut akiliunnejarlunilu angalanissaanut tunngaviusinnanerat pisortaqaarfíup naammattumik misissuiffigisimanngikkai, taman-na isorisariaqarpoq.

Suliami illua tungiusup isumaanik tusarniaaneq pillugu apeqqut eqqarsaatigalugu oqaatigaara:

Suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 19, imm. 1-imi imaat-tunik allassimasoqarpoq:

"Suliassami (illuatungiulluni) peqataasoq paasissutissanik aalajangersimasunik suliassami pisimasuinnut tunngasunik oqartussaasut pigisaqarnerannik ilisimasa-qarsorinanngippat aalajangiisoqassanngilaq peqataasoq taanna paasissutissanik tamakkuninna oqartussaasunit ilisimatinneqartinnagu oqaaseqaateqarnissaanullu periarfissinneqartinnagu. Aalajangigarli taanna aatsaat atortuussaaq paasissutis-sat peqataasumut tassunga iluaqutaasussaanngippata suliallu aalajangiffiginisaanut pingaaruteqarpata. Oqartussaasut oqaaseqaateqarnissamut taaneqartumut piffissamik killiliisinnaapput."

Pisortaqaarfíup oqaatigaara A suliami illua tungiusutut isumaanik tusarni-aavagineqarsimanngitsoq, tassami

"Aqutsinermut Pisortaqaarfíup isumaa malillugu taanna nammineq paasissutissa-nik pisortaqaarfíup aalajangiinermi tunngavigisaanik peqareermat. Taamaam-mat suliami pingaarutilinnik peqanngilaq A-p ilisimareersimanngisaanik."

Tamatumunnga atatillugu oqaatigaara pisortaqaarfíup suliami allagaat-ai innersuussissutip 27. oktober 1999-imeersup imarisaaanik A-p ilisimasa-qarnera pillugu paasissutissanik erseqqissunik ilaquantgimmata.

Paasissutissap aalajangersimasup suliami aalajangiiniarnermi tunngaviusunut ilaaneranik suliami illua tungiusup ilisimasaqannginnera inger-latsiviup nalinginnaasumik naatsorsuutigisariaqarpaa, suliami illua tungiusup taassuma nammineq paasissutissaq taanna suliap pineqartup suli-arineqarnerani atugassatut tunniussimanngippag, imaluunniit pissutsinit atuuttunit erseqqilluinnartumik takuneqarsinnaanngippat paasissutissat taamaattut aalajangiiniarnermi tunngavissanut ilaatinneqartut.

Suliami matumani qinnuteqaat X-ip napparsimmavianit tunniunnejarnersimavoq, tassami atorfilit (tjenestemandit) pillugit isumaqatigiissummi 1993-imeersumi siusinnerusukkut issuaavagineqartumi oqaatigineqarmat

qinnuteqaatit sulisut atorfeqarfigisaannut ataasiakkaanut tunniunneqartartussaammata.

Taamaattumik paasinninna malillugu akiliunneqarluni angalanissamik sulinngiffeqarnissamillu qinnuteqaatip nakorsap oqaaseqaataanik ilaqartinneqarnissa, tak. isumaqatigiissummi § 2, A-p ilisimassagaa pisortaqarfip naatsorsuutigissallugu taamaallaat pissutissaqarsimavoq.

Taamatuttaarlu A-p innersuussisummiik napparsimmaviullu akiliunneqarluni angalanissamik sulinngiffeqarnissamillu qinnuteqaassineranik ilisimaqasqarneranik pisortaqarfip naatsorsuutiginnissalluni tunngavisaqarnera pissutigalugu suliami illua 'tungiusup isumaanik tusarniaanganitsoornissaq naammannavianngilaq.

Taamaalluni pisortaqarfik qanoq pisoqaraluarpalluunniit suliami illua 'tungiusup isumaanik tusarniaasussaavoq, A-p paasissutissat pigineqartut imminut akornutissanngorlugit atorneqarniartut ilisimagaa naatsorsuutigissallugu pisortaqarfik tunngavissaqarsimanngippat.

Tamatuma kingorna pisortaqarfik suliami aalajangiinnginnermini aalajangiinerni tunngaviusut pillugit A suliami illua 'tungiusutut isumaanik tusarniaavigisimanngimmagu isorisariaqartutut isigaara. Tamatumunnga atatillugu oqaatigaara suliami illua 'tungiusup isumaanik tusarniaasarnermi malittarisassat suliap paasissutissartalersorneqarnerani pingaartumik siunertaqarnermik saniatigut innuttaasup inatsisitigut innarerneqannginnissaanut qularnaveeqquatasut.

Pisortaqarfip tunngavilersuisussaatitaanera pillugu immikkut oqaatiagaara:

Tunngavilersuisussaatitaanerup qanoq annertussuseqarnera suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 24, imm. 1-imi aamma imm. 2-mi imaattunik aalajangersaavigineqarpoq:

"§ 24. Aalajangiinermut tunngaviusumik nalunaarummi innersuussutigineqasapput inatsisini maleruaqqusat aalajangiinerni tunngavagineqartut. Maleruaqqusat tamakku malillugit aalajangiineq oqartussaasuni sulisut isumaannik tunngaveqarpat tunngaviusumik nalunaarummi taaneqassapputtaaq pissutaasut pingaernerut isummat tamakkua atornerannut aalajangiisunerusut.

Imm. 2. Tunngaviusumik nalunaarummi pisariaqarpat naatsumik erseqqissarneqassapputtaaq paasissutissat suliami pissusiviusunut tunngasut aalajangiinerni annertuumik pingaartinneqartut."

Siullermik isumaqarpunga pisortaqarfip aalajangiinerisa 6. december 1999-imeersup aamma 17. februar 2000-imeersup isumaqatigiissutini malittarisassanut aalajangiinerni tunngavagineqarsimasunut innersuussumik imaqqanngerat ajuusaarnartuusoq.

Tulliullugu isumaqarpunga napparsimasunut inuunerminnik ulorianartorsiortitsilluinnartunut ilaquaasut kisimik akiliunneqarlutik angalatinneqartarnerat sulinngiffeqartinneqartarnerallu ataatsimut isigalugu tunngaviunerisa pisortaqarfip paasinninna malillugu pineqarnerat aalajangiinernit erseqqilluinnartumik oqaatigineqannginnera ajuusaarnartuusoq.

Pisortaqarfíup suliami pisinnaatitaanera.

Aqutsinermut Pisortaqarfíup aamma napparsimmaviup suliami paa-sissutissiissutai misissoreerlugit suliap X-ip napparsimmaviani aalajangii-vigineqarsimanissa ilimagissallugu tunngavissaqanngilanga.

Taamaattumik isumaqarpunga suliaq Aqutsinermut Pisortaqarfíup aa-lajangiivigisimagaa, napparsimmaviup inassuteqaataa malillugu.

Taamaattumik suliamut tassunga atatillugu akiliunneqarluni angalanis-samik sulinngiffeqarnissamillu qinnuteqaatit atorfegartup atorfegarfianut tunniunneqartarnissaannik malittarisassap atorfillit (tjenestemandit) pillugit isumaqatigiissummi § 9-mi issuarneqartup nassatarisaanik napparsim-mavimmit aalajangivigineqarsimasinnaanera erseqqinnerusumik nalili-vigissallugu tunngavissaqarsimanngilanga.

Suliap ingerlaqqinna.

Paasinninna malillugu pisortaqarfíup aalajangiineri inatsiseqartitsi-nikkut annertuunik amigaateqarput, tassami ilaatigut naammaginanngitsu-nik tunngaveqarluni aalajangiisoqarsimammat, A-lu suliami illua 'tungiu-sutut isummaminik tusarniaavigineqarsimanngimmat, tak. suliassat sulia-rineqartarnerat pillugu inatsimmi § 19.

Pisortaqarfík qinnuigaara tamanna qanoq iliuuseqarnissamut pissutis-saqalersitsineroq uannut nalunaarutigeqqullugu.

A, Peqqinnissamut Pisortaqarfík, X-ip napparsimmavia aamma Naalak-kersuisut Allattoqarfíat allakkatigut allatigut allakkat uku assilinerinik ila-qartinneqartutigut ilisimatippakka.

Tamatumunnga peqatigitillugu suliami allagaatit pisortaqarfíup atukki-ussai qujallunga utertippakka.”

Aqutsinermut Pisortaqarfík allakkani 4. juni 2002-meersuni ima akissu-teqarpoq:

”Aqutsinermut Pisortaqarfíup uppernarsarpaallakkiaq 25. april 2002-meersoq tigusimallugu, tassani Inatsisartut Ombudsmandiat naliliinera Aqutsinermut Pisortaqarfíup A-p akissarsiaqarluni sulinngiffeqarnissaminik angalanissaminullu akili-unneqarnissaminik qinnuteqaataa itigartitsissutigineqarsimanera pillugu aalaja-ngiisimaneq, pineqarluni.

Inatsisartut Ombudsmandiat naliliivoq pisortaqarfíup aalajangiisimaneri tunngavissanik pingaarutilinnik amigaateqangaatsiartut, aalajangiisimaneq ilaatigut tunngavissaqarpiannngitsumik pisimammat, A-lu attuumassuteqartutut tusarniaavigine-qarnissaminut periarfissagarsimanngimmat, pisortat ingerlatsineranni suliassat sulia-rineqartarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 19 takuu.

Aqutsinermut Pisortaqarfíup nalunaarutigissavaa suliaq suliareqqinnejalissammat suliap ersarinnerusunik paasineqarnissaa siunertaralugu tamatumalu kingunerisinhaasaanik misissuinngitsoorsimaneq suliarylugu. Aqutsinermut Pisortaqarfíup paasissutissat aalajangiinissamut tunngavagineqarsinnaasut naammattut pigineqaler-pata suliaq kingumut uterfigeqqissavaa.”

Aqutsinermut Pisortaqarfikup paasissutissippaanga Aqutsinermut Pisortaqarfik 25. juli 2002-mi allakkanik imaattunik A-mut nassiussisimasoq:

”Aqutsinermut Pisortaqarfik ulloq 4. juni 2002 ilinnut allappoq suliassaq uterfi-geqqinniarlugu suliassaq pitsaanerusumik paassisutissiussutiginiarlugu.

Tamatuma kingorna Aqutsinermut Pisortaqarfik administrerende overlæge ...-mut, Dronning Ingrids Hospital, saaffiginnissimavoq. Administrerende overlæge ... uinnik ... misissuisuusimavoq Rigshospitalimukartineqarnissaanillu innersuussiuusimalluni.

Administrerende overlæge ... Aqutsinermut Pisortaqarfimmit aperineqarpoq Dronning Ingrids Hospitalimut unitsinnejnarnermi aamma Rigshospitalimut unitsinnejnarnermi nalaanni uippit ... qanoq innera inuuneranut ulorianartorsiutaanersoq taamalu ilungersunartuullu ilaquaasalu qaninnerpaat aggersarnejarnissaat pissu-sissamisuussalluni. Administrerende overlæge ... uippit qanoq innera inuuneranut ulorianartorsiutaasimanginnerarpaa taamaattumillu qanoq innera ilaquaasa qaninnerpaat aggersarnejarnissaannut pissutissaqartitsinani.

Suliassaq erseqqinnerusumik paasisaqafigererlugu Aqutsinermut Pisortaqarfikup qinnuteqaatit akuerilersaanngilaa, tassa nappaat inuunermut ulorianartorsiutaasimangimmat taamaattumillu ima ilungersunartiginani qaniginerpaasat napparsi-manerannut aamma/imaluunniit toqunerannut ilisaanerannullu atatillugu akiliunne-qarluni angalanissaq sulinngiffeqarnissarlu pillugit inuussutissalerinertermik ilinniag-qarsimasut pillugit Naalakkersuisut S.I.K.-llu akornanni isumaqatigiissutit § 27-iat malillugu qaniginerpaasat aggersarnejarnissaat pissutissaqarani.

...
Suliassami Aqutsinermut Pisortaqarfip iliuuseqaqqinqinnerani piumaffigine-qarputit suliassap nassuiaffigineqarnera allakkallu ilanngunneqartut oqaaseqaate-qarfigequllugit. Oqaaseqaatit kingusinnerpaamik ulloq 15. august 2002, nal. 12.00 Aqutsinermut Pisortaqarfimmi tigunegareersimassapput.”

Taamaalillugu ilisimatitsissutit nalunaarutigineqarpoq.”
(Allakkat ilanngunneqarsimasut issuarnejarnissaat.)

Tamatuma kingornagut Aqutsinermut Pisortaqarfik allakkani 21. august 2002-meersuni uannut imaattunik nalunaaruteqarpoq:

” Ullumikkut A ... imatut allaffigineqarpoq:

Uivit napparsimaneranut unitsinnejnarneranullu atatillugu akissarsiaqarlutit sulinngiffeqarnissannik akiliunneqarlutillu angalanissannik kissaateqarnerit pillugu tusarniaanermut akissutitit 9. august 2002-meersut Aqutsinermut Pisortaqarfip tiguai.

Tusarniaanermut akissutikkut suliami paassisutissanik nutaanik kissaateqarnerpit malinneqarnissaanut tunngaviliusuusinnaasunik takkuttoqanngilaq taamaammallu Aqutsinermut Pisortaqarfip uivit napparsimaneranut unitsinnejnarneranullu atatillugu akissarsiaqarlutit sulinngiffeqarnissannik akiliunneqarlutillu angalanissannik kissaateqarnerit itigartineqartoq nalunaarutigisariaqarpaa. Itigartitsinermut tunngavilersuutigineqarpoq uivit nappaataa unitsinnejnarnerata nalaani inuuneranut ulorianartorsiotsisimanngimmat aamma pissutsit imaassimangimmata ima najummasimanaartigalutik ilaquaasut qanignerusai pisarnertut aggersarnejartariaqarsimallutik.

Tusarniaanermut akissutinni allapputit uiit napparsimanerani najorniarlugu Danmarkimukartariaqalersimagavit ullut feriarfigisimasatit taarserlugit feriarnissat kis-saatigalugu.

Uivit napparsimaneranut atatillugu akilunneqarlutit angalasinnaatitaasimannnginnavit akissarsiaqarlutillu sulinngiffegarsinnaatitaasimannnginnavit uiit napparsimaneranit najoriartorlugu Danmarkimukaleravit sulinngiffeqarnissannut marlunnik periarfissaqarsimagaluarputit - piffissami tassani feriarsinnaasimagaluarputit imaluunniit akissarsiaqarnak sulinngiffeqarnissannut akuerineqarsinnaasimagaluarputit.

Taartisummiq feriarneq sulinermik inuussutissarsiutillip pilersaarutigineqartut feriarnissap aallartinninginnerani feriarnerulluunniit nalaani napparsimalerneranut tunngassuteqarpoq. Taamaallaat taartisummiq feriarnissaq akuerineqarsinnaavoq sulinermik inuussutissarsiutilik nammineq ferialersinnani feriarnermiluunniit nalaani napparsimalerpat, tassa sulinermik inuussutissarsiutillip ilaquaasa napparsimalernerat pineqarani. Taamaammat Aqutsinermut Pisortaqaifiup nalunaarutigisariaqarpaat taamatut tunngavissaqartitsisoqartillugu illit taartisissutitut feriartinneqarnissannut periarfissaqanngitsoq, tassa uivit napparsimaneranut uninngatinneqarneranullu atatillugu feriarsimanerit eqqarsaatigalugu.

Taamaalillugu ilisimatitsissutitut nalunaarutigineqarpoq.”

Ulloq 26. september 2002-mi pisortaqaifiik ima akissuteqarfigaara:

”Pisortaqaifiup 4. juni, 25. juli aamma 21. august 2002-mi allagai tigusimavakka, taakkunatigut pisortaqaifiup oqaaseqaatinni 25. april 2002-meersumi suliap naammaginanngitsumik paasissutissartalersorneqarsimanera suliamilu illua’tungilluni peqataasumik tusarniaaviginninngitsoorsimanerit pissutigalugit pisortaqaifiup aalajangiinerisa 6. december 1999-imeersut aamma 17. februar 2000-imeersut atorsinnaassuseqannginnerannik naliliismanera taamaattumillu tamatuma sutigut qanoq iliuuseqalersinsineranik pisortaqaifiup uannut nalunaaruteqarnissaanik qinnuiginnissimanera tunngavigalugit suliamik suliareqqiinerminut nassuaateqarluni.

Pisortaqaifiup oqaatigaa A-p akiliunneqarlni angalanissamut akissarsiaqarlunilu sulinngiffeqarnissamut qinnuteqaataa pisortaqaifiup 21. august 2002-mi itigartitsisutigisimaga.

Pisortaqaifiup aalajangiinerani aammalu A-mik suliami peqataasutut sioqqutsisumik tusarniaaviginninnermi takuneqarsinnaavoq ilaatigut Dronning Ingridip Napparsimmavissuani nakorsaanerit pisortaannit oqaaseqaateqartitsiniarnikkut oqaaseqaat tunngavigalugu ilaatigullu A-mik suliami peqataasutut tusarniaaviginninnermi oqaaseqaammut tassunga oqaaseqaataa pisortaqaifiullu inatsisitigut tunngavissaqarnermik paasinninnera aammalu suliami pisimasunik naliliinera tunngavigalugit aalajangiineqarsimasoq.

Matuma kingorna suliami allatigut iliuuseqaqqissangilanga.

Allakkat ukua assilinerannik A nassippara.”